

A közfoglalkoztatás 2015. évi megvalósítása

2015–2017. között a kormányzati szándék szerint a teljes foglalkoztatottság megvalósítása, valamint ezzel összefüggésben a jövedelempótló támogatások (pl. foglalkoztatást helyettesítő támogatás) kivezetése a cél. Ezzel összhangban a költségvetési törvényben meghatározott **270 milliárd forint** mértékű 2015. évi „Start-munkaprogram” kiadási előirányzat figyelembe vételével, minél magasabb létszámú álláskereső bevonásával került megtervezésre a 2015. évi közfoglalkoztatás.

1. A 2015. évi közfoglalkoztatás általános céljai

A 2015. évi közfoglalkoztatás céljait, a rendelkezésre álló forrás felosztásának elveit a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 39/A § (2) bekezdése alapján a közfoglalkoztatással érintett miniszterek közös megállapodásban deklarálják.

- a) A 2015. évnek kiemelt prioritása a Start-munkaprogram folytatása, fokozatos kiterjesztése, jellemzően hosszabb időtartamú programok indítása mellett.
- b) Kiemelt cél továbbá az elsődleges munkaerőpiacról kiszorultak, különösen a munkaerőpiacon hátrányban lévők, az alacsony iskolai végzettségűek, a tartósan munka nélkül lévők, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának növelése.
- c) 2015-2017. között kormányzati szándék a teljes foglalkoztatottság megvalósítása, valamint ezzel összefüggésben a szociális típusú jövedelempótló támogatások (pl. foglalkoztatást helyettesítő támogatás) feltételrendszerének átalakítása, módosítása. Ezzel összefüggésben cél 2015. július 1-jétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők 2014. évi éves átlagos létszámának 25%-kal történő csökkentése.
- d) 2015. évben javasolt további célok:
 - az értékteremtő, hasznos, a helyi sajátosságokon alapuló, a település önfenntartását elősegítő programok támogatása;
 - a halmozottan hátrányban lévő foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) foglalkoztatása.

Ezen belül prioritást kapnak azok a programok, amelyek:

- a természeti és épített környezet védelmét;
- a közétkeztetés minőségének javítását – a helyben megtermelt termények felhasználásával –, e tekintetben önellátó, önfenntartó települések kialakítását (ide értve a szociális földprogram megvalósítását is);
- fokozottan támaszkodva a karitatív szervezetek közreműködésére, a rendezett közösségi terek, élhető települések megvalósítását;
- a helyi sajátosságokra, zárt kerti területekre, őshonos vagy tájfajtákra épülő fejlesztések megvalósítását;
- a roma lakosság lakhatását, társadalmi integrációját;
- a területi vízrendezési, vízkár-elhárítási és mezőgazdasági vízhasznosítási feladatokban a közfoglalkoztatottak fokozottabb bevonását segítik elő

2. A tervezés legfőbb alapvetései

- A 2014. évben indult programok legkésőbb 2015. február 28. napjáig biztosítják a közfoglalkoztatást az álláskeresők számára.
- A 2014 decemberében induló téli képzések 2015. március 31. napjáig biztosítják közel 30 000 fő oktatását, illetve ezzel egyidejű foglalkoztatását.
- A 2015. évi programok legkorábbi kezdő időpontja 2015. március 1. napja.
- A programokat a 2014. évi előirányzat felhasználására fókuszálva alapvetően 2015. december 31. napjáig terveztük, ami 1 havi bérkötség előleg 2016-ban történő elszámolását jelenti. A programok ezzel együtt 2016. február 28. napjáig történő biztosítása indokolt, de a január-február hónapok ebben az esetben már a 2016. évi költségvetést terhelik.
- A 2015. évben az uniós források rendelkezésre állása okán a képzések legkorábbi kezdő időpontját 2015. július 1-jére prognosztizáljuk.
- A létszámok meghatározásánál figyelembe vettük a Kormány azon szándékát, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő álláskeresők
- 25%-át közfoglalkoztatásba kell vonni. A 2014. évben átlagosan FHT-ben részesülők száma közel 140 000 fő (2013. évben 184 000 fő), így közülük 35 000 fő közfoglalkoztatásba történő bevonására kerülhet sor 2015. július 1-jétől.
- Belügyminisztérium megvizsgálja a más tárcánál, hasonló tevékenységekre nyújtott támogatásokat, így kiszűrve a kettős finanszírozást, illetve az állami pénzeszközök hatékonyabb felhasználását. Ilyen lehet például a Vidékfejlesztési Operatív Program, amelyben várhatóan támogatásra kerül a „mezőgazdasági utak karbantartása”, amely megegyezik a start mintaprogramok hasonló elnevezésű programelemével. Amennyiben ezen program meghirdetésre kerül a párhuzamosság elkerülése érdekében ezen programelem támogatását a jövőben nem javasoljuk.
- A téli és egyéb értékteremtő programelem megszüntetésre került, helyette a helyi sajátosságokra épülő programelem kerül megvalósításra. Tapasztalataink szerint e programelemben döntő részben eddig is a helyi igényekre alapozva kerültek meghatározásra a programok, így a téli és egyéb értékteremtő programelem különálló használatát nem látjuk indokoltnak. A fentiek eredményeképpen a kistérségi programok alábbi programelemeinek működtetését terveztük:
 - belvízelvezetés,
 - mezőgazdasági utak karbantartása (feltételesen),
 - mezőgazdasági program,
 - illegális hulladéklerakó helyek felszámolása,
 - belterületi közúthálózat javítása,
 - bio- és megújuló energiafelhasználás,
 - helyi sajátosságokra épülő programelem.

- A korábbi évek gyakorlatától eltérően az EMMI-vel közösen működtetett szociális földprogramot 2015. évben a vegetációs időszakhoz kötve, 2015. május 1-jétől kívánjuk indítani 2016. április 30-ig.
- Fokozottan ellenőrizni kívánjuk az önkormányzatoknál megvalósuló programokat a nagy értékű gépek, berendezések beszerzése tekintetében oly módon, hogy a FOKA adatbázisban kötelezővé tesszük ezen eszközök számítógépes nyilvántartásba vételét. Erre vonatkozóan a későbbiek folyamán az önkormányzatok számára felhívással szeretnénk élni.

3. A 2015. évi közfoglalkoztatási támogatások típusai

- **2014. évről áthúzódó kötelezettségek:** az NGM I-XII. havi adatszolgáltatása, a decentralizált keretek, valamint a decemberben induló képzések 2015. évi hatása alapján számított érték 41,4 milliárd forint, mely nagyjából 160 000 fő foglalkoztatását biztosítja 2015. február 28. napjáig (képzések esetében 2015. március 31-ig).
- **Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás:** A programokat alapvetően az idén alkalmazott elvekkel indítanánk azon eltéréssel, hogy a tervezett jogszabályi változások hatályba lépésével 20%-ra emeltük a közvetlen költségek tervezett mértékét, mivel a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás esetében várhatóan megnövekednek ezen költségek az anyagköltség elszámolhatósága miatt. Így közel 39 000 fő bevonására nyílik lehetőség év végéig, mintegy 38,5 milliárd forint költségből.
- **Országos közfoglalkoztatási programok:** Az előző években is futó programok folytatásaként, az eddigiekben is támogatott foglalkoztatói körrel kívánjuk elindítani a programokat 40 500 fő bevonásával, mintegy 48,2 milliárd forint támogatási összegből.
- **Járási startmunka mintaprogramok:** A kistérségi programok esetében az idei évben is alkalmazott rendszer szerint, 3 fő kategória köré csoportosítva indítanánk el a programokat.
 - mezőgazdasági programelem – 35 000 fő, 38,5 milliárd forint;
 - értékteremtő programelemek – 40 000 fő, 44 milliárd forint;
 - szociális programelemek – 10 000 fő, 11 milliárd forint.
- **Egyéb programok, egyedi igények:** Az év közben jelentkező igények kielégítésére, Kormányzati szintű programok, valamint új típusú értékteremtő programok támogatására 24 800 fő bevonásával, 31 milliárd forint támogatási keretösszegből terveztünk programokat.
- **Képzések:** A téli időszakban március 31-ig biztosítottak a közfoglalkoztatottak képzései. Az uniós források rendelkezésre állása esetén – várhatóan legkorábban 2015. július 1-jén – elindíthatóak a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) keretében a 2015. évi képzések, melyek tervezett létszáma mintegy 50 000 fő, foglalkoztatási oldalának finanszírozása pedig közel 27 milliárd forint.

Mindezen programok támogatása azt eredményezi, hogy a 2015. évben január-február hónapokban közel 160 000 fő, március-június hónapok között közel 198 000 fő, míg július-december hónapok között több mint 240 000 fő közfoglalkoztatásának finanszírozása lehetséges, amely nagyságrendileg **213 000 fő éves, átlagos létszám foglalkoztatását** jelenti napi 8 órás munkaidőben.

4. Munkaerő-piaci szolgáltatások megjelenése a közfoglalkoztatásban

A tervezett képzési területek egy **új dimenziót** nyithatnak meg a közfoglalkoztatásban, s azon belül a képzésbe kerülők részére. A rendelkezésre álló források figyelembe vételével a közfoglalkoztatásban résztvevők részére a szakképzettség megszerzését segítő, a közfoglalkoztatásból történő **kivezetést támogató személyes szolgáltatások**, az egyén személyes profilját előtérbe helyező mentorálást, elsődleges segítségnyújtását tervezzük folyamatos jelleggel.

A tervezett képzések pedig a nyílt munkaerő-piacon is hasznosítható szakmai ismeretek megszerzésére, komplex programok részeként, a megújuló energiaforráshoz kapcsolódó, és akár a szociális szövetkezetekben is hasznosítható ún. „ezermester” képzésként valósulhatnak meg, s a megszerzett tudást a saját életvitelt segítő felzárkóztató programok alapozhatják meg.

A közfoglalkoztatási támogatásokkal kapcsolatos tervezési anyagokat a megyei/fővárosi kormányhivatalok munkaügyi központjainak a Belügyminisztérium megküldte, melyben kértük, hogy folyamatos és szoros munkakapcsolatot alakítsanak ki a települési önkormányzatokkal a közfoglalkoztatás 2015. évi sikeres megvalósítása érdekében.

Tájékoztató anyagunkhoz mellékeljük a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás iránti kérelem nyomtatványt. A járási startmunka mintaprogram/ráépülő program iránti kérelem a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatás kérelmével együtt elérhető a munkaügyi központokban és kirendeltségeken.

Budapest, 2015. január

Összeállította:

Belügyminisztérium

Közfoglalkoztatási Stratégiai és Koordinációs Főosztály

TÁJÉKOZTATÓ

a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásról

A közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet 4.§-a alapján támogatás nyújtható a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatáshoz az alábbi feltételek szerint:

Közfoglalkoztató lehet:

- helyi és nemzeti önkormányzat, valamint azok jogi személyiséggel rendelkező társulása,
- költségvetési szerv,
- egyházi jogi személy,
- civil szervezet,
- közhasznú jogállású szervezet,
- az állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam, önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet,
- vízitársulat,
- erdőgazdálkodó¹,
- szociális szövetkezetek²,
- vasúti pályahálózat-működtető szervezet a vasúti pálya és környezete tisztántartásával, a kapcsolódó területek növényzetének karbantartásával, vasúti üzemi létesítmények fenntartója az üzemi létesítmény állagmegóvásával kapcsolatos feladatai ellátásában
- kötelező önkormányzati feladat ellátásában közreműködő, törvény alapján kijelölt közérdekű szolgáltató.

A közfoglalkoztatók az alábbi tevékenységekhez igényelhetnek támogatást:

- törvény által előírt állami feladat,
- a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat,
- a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, a helyi vagy azon túlmutató közösségi – így különösen – egészségmegőrzési, szociális, nevelési, oktatási, kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi, természet-, környezet- és állatvédelmi, gyermek- és ifjúságvédelmi, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével sport, közrend és közlekedésbiztonsági, ár- és belvízvédelmi célú, közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat,
- a Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását elősegítő feladat ellátására vagy a feladatellátás feltételeinek megteremtésére, ha arra törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt.

A támogatás mértéke, időtartama

A foglalkoztatás időtartama legfeljebb 12 hónap lehet, és napi 6- 8 órás, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátottak (a továbbiakban: rehabilitációs ellátásban részesülő) esetében napi 4-8 órás munkaidőben, közfoglalkoztatási jogviszonyban történik. A települések hátrányos helyzetével, gazdasági erejével összhangban a támogatás a közfoglalkoztatottnak járó bér és az azt terhelő szociális hozzájárulási adó összegének **100%-áig terjedhet**. A közfoglalkoztatottnak

¹ Amennyiben a közfoglalkoztatás keretében az erdő külön törvényben meghatározott közjóléti céljainak megvalósítása érdekében végzett feladatok ellátására, a természeti károkat szenvedett erdőterületek rehabilitációjára, erdészeti sétatutak, turistautak és tanösvények kijelölésére, karbantartására, határjelek és környezetének karbantartására, tűzpázták készítését és tűzmegelezést szolgáló feladatok ellátására, kommunális hulladék gyűjtésére és elszállítására, az erdőterület kommunális szennyeződéstől való tisztítására kerül sor.

² A helyi vagy azon túlmutató közösségi – így különösen – egészségmegőrzési, szociális, nevelési, oktatási, kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi, természet-, környezet- és állatvédelmi, gyermek- és ifjúságvédelmi, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével sport, közrend és közlekedésbiztonsági, ár- és belvízvédelmi célú, közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat ellátása esetén.

járó bér és az azt terhelő szociális hozzájárulási adó (a továbbiakban együttesen: bérköltség) mellett a foglalkoztatással összefüggő közvetlen költségek és anyagköltségek is elszámolhatók a bérköltség-támogatás legfeljebb 20%-ának mértékéig. Ezeken felül a polgármesteri hivatallal nem rendelkező települési önkormányzat közfoglalkoztató – ide nem értve a közös önkormányzati hivatalt működtető város önkormányzatát – részére szervezési költség is támogatható a bérköltség támogatás 1,5 %-ának megfelelően.

A támogatás segítségével foglalkoztatható személyek köre

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásba elsősorban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak vonhatók be. Abban az esetben, ha a benyújtott kérelemben megjelölt munkakörre a kirendeltség nem tud megfelelő olyan munkaerőt biztosítani, aki jogosult a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, akkor más, álláskeresőként nyilvántartott személy, vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy foglalkoztatása is támogatható.

A kérelem benyújtásának menete

A kérelmet a tervezett közfoglalkoztatás helye szerint illetékes kirendeltségéhez, több kirendeltség illetékességi területén megvalósuló közfoglalkoztatás esetén a közfoglalkoztató székhelye szerint illetékes kirendeltségéhez kell benyújtani.

A kérelem tartalma

A kérelemnek részletes leírást kell tartalmaznia arról, hogy milyen munkakörben, milyen szakképzettségű álláskeresővel, milyen költségekkel, milyen feladatot kívánnak megvalósítani. A kérelmezőknek munkatervet és ezt megalapozó költségvetést kell kidolgoznia.

A kérelem elbírálása, a támogatás nyújtásának egyéb feltételei

A kérelemmel összefüggő tennivalók és eljárások tekintetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény szerint kell eljárni.

A kérelem támogatásáról a kirendeltség mérlegelési jogkörben dönt a kérelem beérkezését követő naptól számított 21 napon belül. Abban az esetben, ha a kirendeltség nem tudja biztosítani a kérelemben igényelt teljes támogatását, minimum egy esetben egyeztetnie kell a kérelmezővel a döntést megelőzően.

A kérelem pozitív elbírálását követően a kérelmezővel a kirendeltség hatósági szerződést köt, melyben részletesen rögzítésre kerülnek a támogatással kapcsolatos jogok és kötelezettségek, a támogatás elszámolására vonatkozó szabályok. A foglalkoztatást csak a hatósági szerződés megkötését követően, a hatósági szerződésben rögzített időponttól lehet megkezdeni, a foglalkoztatottakat a kirendeltség közvetítheti ki a közfoglalkoztatóhoz.